

Stans blokaden av Gaza! Boikott Israel!

I 2004–05 samarbeidde Break the Silence med Amer-familien om dette maleriet på Muren, som omgir familiens hus på alle fire kanter. Se www.breakthesilencearts.org

LES MER PÅ SIDE 2 OG 3

Sykehusopprør i Oslo

– La Aker sykehus leve

– Den massive folkelige protesten som har reist seg etter at det ble klart at det gode, velfungerende Aker sykehus planlegges nedlagt, gjør meg glad og optimistisk, sier Are Saastad, tillitsvalgt for Fagforbundet Aker.

Han mener fjorårets ukloke vedtak om å flytte 160 000 av pasientgrunnlaget fra Aker vil føre til nedlegging. Da hjelper det ikke om nedleggingsforslaget tilsløres som «relokalisering» og «styrking av lokalsykehusfunksjonen».

«Aker sykehus' venner» og Fagforbundet ved Aker mener helseministeren må inn for å hindre nedlegging. De har den siste tida arrangert flere vellykka demonstrasjoner.

Sykehusvennene har ikke tenkt å gi seg: – Vi har behov for alle sykehussenger vi har i Oslo, sier de. – Her øker befolkninga år for år, og den blir eldre. Oslo vil trenge

mange flere senger i årene framover. De oppfordrer deg til å gå inn på www.underskrift.no og Facebook-gruppa *Nei til nedleggelse av Aker sykehus*.

– Hvor kan jeg skrive under? Aksjon på Grorud i Oslo.

Fakta:

- Aker sykehus er eneste sykehus på østkanten i Oslo.
- I fjor vedtok Helse Sør-Øst å flytte 160 000 av Aker sykehus' pasientgrunnlag til Ahus i Akershus fra 2011.
- Aker sykehus, Ullevål og Rikshospitalet (inkl. Radiumhospitalet) utgjør i dag det som kalles Oslo universitetssykehus HF.
- Ei prosjektgruppe under Oslo universitetssykehus la nylig fram en rapport som anbefaler nedlegging av Aker sykehus.
- Styret i Helse Sør-Øst fattet vedtak i saken i 17. desember.

Ingrid Baltzersen

Nestleiar i Raudt

Israel må oppheva blokaden av Gaza!

Det trengst ein sterk, internasjonal opinion blant befolkningane i alle land, som kan pressa dei enkelte regjeringane til å krevja av Israel: Opphev blokaden av Gaza!

Blokaden av Gaza er nesten total. Innbyggjarane er sperra inne bak murar, gjerde, piggråd og kontrolltårn. Dei kan ikkje reisa ut av området, verken med bil, buss, båt eller fly. Eller flytta. Dei er beleira. Det manglar drivstoff, strøm og vatn. Fiskarane kan ikkje fiska fordi Israel har redusert fiskerigrensa og skyt på dei. Israel terroriserer befolkninga i Gaza.

Med utsvelting vonar Israel at palestinarane vil gje seg og godta okkupasjonen og angra på at dei røysta på Hamas ved parlamentsvalet i 2006. I 2008 sa Verdsbanken at 90 prosent av industrien i Gaza er nedlagt eller har stoppa fordi han ikkje får råvarer eller høve til å eksportera. Eit mindretal av innbyggjarane har arbeid. Stor fattigdom rammar stadig fleire. Det er lite mat å få tak i. Til og med brød må folk stå i kø i mange timar for å få. Det blir stadig fleire underernærte born. Slik var situasjonen i Gaza før Israel starta bombinga 27. desember 2008.

Fagforeiningar og enkeltpersonar: Krev at den norske regjeringa gjer meir i praksis for å få Israel til å oppheva beleiringa! Regjeringa uttaler at humanitær hjelp må få komma inn i Gaza. Men dei synst det blir for vanskeleg å støtta tiltak som kan bidra til å tvinga Israel til å høyra på FN som seier «opphev blokaden øyeblikkelig». Forsknings- og høgare utdanningsminister Tora Aasland fraråda til og med styret ved NTNU å vedta akademisk og kulturell boikott av Israel – og fekk det som ho ville.

Raudt oppfordrar fagforeiningar og enkeltpersonar om å styrka arbeidet for Palestina og palestinarane. Bli med i Palestinakomiteen, ikkje kjøp israelske varer, fortsett kampen for akademisk og kulturell boikott av Israel, bli med i den norske kampanja for båten til The Free Gaza Movement. Denne aksjonen har fleire gonger klart å ta seg inn i Gaza sjøvegen – og oppmuntrande brote beleiringa.

Akademisk boikott av Israel er det eneste riktige

Styret ved NTNU i Trondheim sa 12. november nei til akademisk og kulturell boikott av Israel. Men kampen for boikott fortsetter. Kjetil Klakegg Bergheim er medlem av AUF og leder av Palestinakomiteen ved NTNU. Han skriver:

Kjetil Klakegg Bergheim,
Palestinakomiteen NTNU

Jeg var nylig i Israel og på Vestbredden og fikk se situasjonen med mine egne øyne. Da jeg besøkte Birzeit-universitetet ble vi fortalt hvordan studentene ble stoppet på checkpointene og sendt hjem igjen uten at de fikk dratt til skolen den dagen. Og hvorfor? Sikkerhetsgrunner. Dersom en student sa at hun studerte arabisk, så gikk det greit, men sa hun at hun studerte matematikk, kjemi, biologi eller lignende, så ble hun sendt hjem. Det at palestinere studerer slike fag, mener Israel er en slik sikkerhetsrisiko at de nekter folk å reise til universitetet. Hvor ble det av den akademiske friheten? Og israelsk academia støtter det.

Muren

Muren som Israel har bygget for å skille palestinere og israelere fra hverandre, er også et klart brudd på menneskerettighetene. Muren er ikke bygd på noen anerkjente grenser, men slynger seg gjennom landskapet. Israellere merker svært lite til muren, for den står gjerne flere kilometer unna nærmeste israelske hus, mens den står helt oppe i veggen til et palestinsk hus. I dag er det mange som må reise i timevis for å komme seg på jobb på grunn av muren, og mange kommer seg aldri på jobb. Det som tidligere var av palestinske brønner

Fiskebåter ligger til land. Fiskere fra Gaza risikerer å bli beskutt og å få konfiskert båten sin. Bildet er fra bloggen Fishing Under Fire, se <http://fishingunderfire.blogspot.com>

og oliventrær står nå på feil side av muren. De har mistet alt de eide. I år er det til og med ulovlig for palestinere å høste inn oliven fra oliventrærne sine. Hvorfor? Sikkerhetsgrunner. Og israelsk academia støtter det.

Kontroll

Det var ikke vanskelig å se apartheidstaten Israel i praksis. Israellere fikk reise hvor de ville, palestinere fikk det ikke. Israellere kunne bruke nye, flotte motorveier, palestinerne måtte bruke de gamle, humpete og svingete veiene. Israellere kjørte rett gjennom checkpointene, palestinere sto der kanskje i timevis før de slapp inn. Israellere kan reise

inn og ut av landet, palestinere får stort sett bare være i den byen de bor i. Og hvordan så man forskjell mellom en palestinsk og en israelsk bil? Fargene på bilskiltene. Det var de som avgjorde hvor du kunne kjøre. Og israelsk academia støtter det.

Hvorfor skal NTNU indirekte være med på overgrepene? Barn dør som en direkte konsekvens av israelsk akademias politikk. Israelsk academia er politisk. Hvorfor skal ikke vi være det? Hvorfor skal ikke vi ta et klart standpunkt mot overgrepene som israelsk academia støtter?

Goldstone-rapporten

FNs menneskerettighetsråd oppretta i vår en kommisjon for å granske det som skjedde i Gaza. Kommisjonen, leda av den sørafrikanske juristen Richard Goldstone (sjøl jøde og uttalt sionist), konkluderte med at Israel med stor sannsynlighet har brutt krigens lov, menneskerettighetene og annen internasjonal rett og muligens også foretatt forbrytelser mot menneskeheten. Slike brudd har også skjedd fra palestinsk side, men i langt mindre omfang. Søk på Goldstone-rapporten på norsk Wikipedia for en fyldig omtale.

Denne graffitten er laget av en kunstner som heter Banski. Han har laget mange flotte bilder på Skammens mur. Dette er i Betlehem. Mads Gilbert har tatt fotoet. Bilder av Banski: <http://tinyurl.com/s4ac3>

Olje og gass utenfor Gaza

«Flere analytikere har hevdet at Operasjon støpt bly* egentlig handler om Israels behov for energi og ambisjoner om å ta full kontroll over de palestinske gassfeltene.»

I 1999 oppdaget det britiske oljeselskapet The British Gas Group (BGG) store forekomster av naturgass under havbunnen 10–15 nautiske mil utenfor Gazas kyst. Hele 60 prosent av feltet lå innenfor palestinsk råderett og ble anslått til å inneholde om lag 1,3 trillioner kubikkfat naturgass. Gassmengden tilsvarer 150 millioner fat olje, til en førstehandsverdi av nær 30 milliarder norske kroner.

I mai 2007 var en langsiktig avtale mellom BGG, Israel og palestinske selvstyremyndigheter om 15 års gassleveranse fra dette feltet til Israel nesten på plass, men avtalen gikk i vasken. Seks år tidligere hadde Ariel Sharon sagt at det aldri kom på tale å kjøpe gass fra den palestinske selvstyremyndigheten. Israelsk høyesterett skulle også avgjøre den legale statusen til territorialfarvannene utenfor Gaza. Allerede i 2006 var BGG på nippet til å undertegne en gassavtale med Egypt i stedet for med Israel, men Tony Blair intervenerte og presset fram nye forhandlinger med israelerne. Avtalen skulle gi palestinske myndigheter om lag 7 milliarder kroner i gevinst. Under forhandlingene om en undersjøisk gassledning til byen Ashkelon i Israel stilte imidlertid israelerne krav om

at betalingen til palestinerne skulle være i varer og tjenester, ikke kontanter, og at ingen ting måtte tilfalle Hamas.

(...) I desember 2007 trakk BGG seg fra alle forhandlinger med den israelske regjeringen om salg av gass fra feltene utenfor Gaza til Israel og stengte kontorene sine i Israel. Kanskje er forklaringen på alt som har skjedd siden 2000, at kysten utenfor Gaza skjuler store drivverdige gassfelt, kanskje også olje?

(...) Mindre enn ett år etter de store gassfunnene på palestinsk sokkel begynte israelske krigsskip å angripe palestinske fiskefartøy som beveget seg mer enn seks nautiske mil fra Gazas kyst. Siden da har 15 fiskere blitt drept og over 200 skadet i angrep fra israelske marinfartøy.

Fra Mads Gilbert: «Planlagt nød», i Gilbert og Fosse: Øyne i Gaza (Gyldendal 2009); gjengitt med tillatelse fra forfatter og forlag. Noe forkortet.

* «Operasjon støpt bly». Red anmerkn: Israel bombet Gaza fra 27. desember 2008 til 18. januar 2009. Det israelske militæret kalte angrepet «Operasjon støpt bly».

Krigspris!

Protestér mot utdelinga 10. desember!

Barak Obama som er øvstkommanderende for USA sine militære styrkar, som framleis har 130 000 soldatar i Irak, og som står framfor ei kraftig opptrapping av okkupasjonen av Afghanistan, har fått Nobels fredspris.

Tildelinga understrekar Noreg si rolle som USA sin løpargutt, og ho er det grovaste eksempelet hittil på norsk krigspropaganda, der krigen i Afghanistan vert framstilt som ein humanitær operasjon som skal skape demokrati og kvinnefrigjering.

Mads Gilbert og Erik Fosse:

Nirmal Brahmachari: De fremmede

Noveller mot rasisme og diskriminering. I salg hos Tronsmo og i nettbokhandlene.

Tariffoppgjøret 2010: Grip sjansen!

– Nå må ledelsen i LO, Unio og YS gripe sjansen og samarbeide om en likelønnsrett i offentlig sektor og for heving av kvinnelønna i privat sektor, sier Torill Nustad, forbundsstyremedlem i NTL og kvinnefrontmedlem. Hun innleda på Rødts faglige konferanse i november.

Johan Petter Andresen

– Hvordan ser du for deg at vi kan få et løft for kvinnene ved tariffoppgjøret?

– I offentlig sektor må det først gjennomføres et vanlig tariffoppgjør, der også lavtlønnsprosjektet må være en del. Deretter må partene forhandle om en likelønnsrett på tre milliarder kroner, som er beløpet som likelønnskommissjonen foreslo. Før forhandlingene om like-lønnsretten må LO, Unio og YS bli enige om ei fordeling mellom de ulike gruppene.

Tre milliarder

– Det blir vel ikke lett?

– Nei, men dersom de ikke blir enige, vil vi gå glipp av en historisk mulighet. Det er allerede nedsatt partssammensatte utvalg som ser på dette. Men diskusjonen må gå offentlig, og grunnplanen må kunne delta i debatten om fordelinga. Bevegelsen må bli så sterk at vi tvinger fram de tre milliardene. Hittil har ikke regjeringa lagt ei eneste krone på bordet.

– Kvinner tjener 85 prosent av menn som det er naturlig å sammenlikne med. Tre milliarder er vel ikke nok for å fjerne denne forskjellen?

– Det er et første skritt. Det må være kvinnepotter ved alle tariffoppgjør i framtida, inntil vi har blitt kvitt ulikelønna. Om man ikke oppnår alt i første omgang, kan misforhold rettes opp ved neste korsvei.

Grunnplanen

– Hva skal til for at LO, Unio og YS skal bli enige?

– Det er viktig å utvikle debatten på tvers av hovedorganisasjonene, på grunnplanen, slik at det blir et stort press på ledelsene om å finne kompromisser. Assistentene på skolene, sykepleierne, førskolelærerne, lærerne og de ufaglærte må diskutere konkrete løsninger.

Diskusjonene kan ikke dreie seg bare om likelønnsretten, men også om å utvikle lavtlønnsgarantiene i den normale delen av lønnsoppgjørene. Man må legge stor vekt på at mesteparten av lønnsøkningen skal avtales ved de sentrale forhandlingene og gå mot lokale forhandlinger der trynetillegg dominerer.

Minstelønn

– Hva med privat sektor?

– Der er det ikke noen pott. Fellesforbundet må se sin rolle. Nå er hotell-

og restaurantansatte med der. Det må forplikte. Mesteparten av lønns-tilleggene bør avtales sentralt.

Men det er også svært viktig å få på plass individuelle minstelønns- og øke minstelønns-satsene nå. For eksempel at ingen skal tjene mindre enn 85 prosent av gjennomsnittlig industriarbeiderlønn.

Det er viktig med et forbundsvis oppgjør. Og hvis for eksempel Hotell og restaurant og Handel og kontor reiser krav om individuelle lønns- og øke minstelønns-satsene, skal de få full støtte, og man må åpne for sympatiaksjoner.

– Er det noen sammenheng mellom kvinnelønns-kampen i privat og offentlig sektor?

– Naturligvis. Kvinner blir diskriminert lønsmessig begge steder. En framgang i kampen i den ene sektoren vil styrke kampen i den andre. Ved tariffoppgjøret må kvinnebevegelsen og Rødt vise hvordan kvinnene har felles interesser og knytte tariffoppgjøret sammen med andre sentrale spørsmål for kvinnene. Vi har nå en historisk sjanse, den må vi gripe!

– Krigserklæring

Jan Davidsen om angrep på sjukelønnsordninga:

«Skulle noen prøve seg med slike forslag, så vet alle at da erklærer man på nytt krig mot en samlet fagbevegelse. Nå må vi rette søkelyset mot det som er årsak til problemene, ikke symptomene.

Det vi først og fremst trenger, er en arbeidslivsreform som tilrettelegger forholdene og gir folk muligheten til å komme i arbeid og stå der tiden ut. Det vil gi større effekt enn å mistenkeliggjøre og straffe dem som av forskjellige grunner faller utenfor arbeidslivet eller blir utstøtt fordi det ikke lenger er plass til dem.»

Landsmøtet i Fagforbundet 23. november 2009

– Ikke rør sjukelønnsordninga

I slutten av november gikk statsminister Jens Stoltenberg ut med at sjukelønnsordninga må endres, fordi sykefraværet er alt for høyt. Utspillet førte til en umiddelbar reaksjon fra LO-avdelingene i Oslo, Bergen, Stavanger, Tromsø og Trondheim, som blant annet uttalte følgende:

«Regjeringens Soria Moria-erklæring slår fast at arbeidstakernes rettigheter i sjukelønnsordningen ikke skal røres – i den inneværende perioden. LO-avdelingene er klare til å «bruke de maktmidlene som er nødvendig» for å forsvare sjukelønnsordninga.»

Manifest senter for samfunnsanalyse har laget en politisk anbefaling: «Redusert sykefravær. Hva kjennetegner virksomheter som lykkes?»

Last ned fra www.manifestanalyse.no

snakkär gittar blues

Fekk mæ en gittar så fin her om dan, sleit strengär og finger, gett, som bara fy, jæ prøvde og øvde og prøvde på ny; så sette jæ kursen mot Oslo by – bra plass å væra om du har gitar, tenkte jæ, temmelig røten ellers – jæ

spella på gater, jæ spella på tørj, jæ spella om slit, og slantär dröss inn, far! Jæ tella opp pengäne, kjøpte mæ sprit, jæ spella om glede, så sang jæ om sørj, og rett som det var, så var-e en skit av en purk der – to var-e, to mann med bikkje;

jæ leste døm teksta og sang døm en sang som Bremern har dikta om streiker en gang, og tar jæ-tte feil, så søns jæ døm kalla mæ lurvete skurv før døm smækk! midt i – døm gjorde bara jobben sin, vættø, stressa var-öm, jæ –

å var jæ hen? Egertørj..? Grøn..? – jo, sånn var-e: Jæ burte ha klarert repertoaret med snuten og futen og lensmann og prest og ette ha syngi om ærbesfolk flest. Jæ har-e med det, se, der var-e jæ feila. Døm arresterte gittarn min. Og meg. Tvikrokete, nedslått og trist. Fem lappär i bot fer politivold, visst. Biti bikkja dømmes sku jæ au ha gjort. Sang ette godt nok, heller.

Eller? – Så ses vi på gata, ha klar noon spenn, jæ synger fer følket igjen og igjen!

Oyvind Bremer Karlsen

FORSVAR UFØREPENSJONEN!
www.uforepensjon.no

Forståelse og mestring på flere språk

«Når barna kommer til skolen som seksåringer, har de en kompetanse for å starte på skolen. Så må skolen tilrettelegge ut fra dette. På Tøyen uttrykker de aller fleste barna denne kompetansen på et annet språk enn norsk.» Dette sier Tor Helgesen, rektor ved Tøyen skole. Hva betyr det i praksis for skolen?

Maren Rismyhr

– På Tøyen skole jobber vi ut fra at barna skal ha et grunnlag som gir den tospråklige eleven et best mulig utgangspunkt videre. Vi prøver å legge til rette for at tospråklige barn får en opplæring i samsvar med opplæringslovens § 2-8 svarer rektor Tor Helgesen, på spørsmål om hvorfor skolen satser på morsmål og tospråklig fagopplæring.

Tilpasset opplæring

– Det er et viktig pedagogisk prinsipp at skolen skal møte alle barn ut fra forutsetningene til det enkelte barnet. Tilpasset opplæring er fastslått i opplæringsloven, og morsmålsopplæring og tospråklig fagopplæring er definert som tilpasset opplæring. Skolen skal ta utgangspunkt i barnets ferdigheter og videreutvikle disse. I Norge mener riktignok mange at barn som uttrykker seg på somalisk, tyrkisk eller et annet språk, mangler slik kompetanse. Men det stemmer ikke. De har kompetanse – men barna uttrykker den bare på et annet språk.

Lære å lese lettere

Rektor forteller at skolen så langt det er mulig, prøver å få til den første skrive- og leseopplæringa på barnas morsmål. Skolen har lærere som kan urdu, somalisk, vietnamesisk, tyrkisk og arabisk,

som er skolens største språkgrupper.

– Slik kan barna lettere knekke lesekode. De kjenner jo lydene i sitt eget språk. Når de har forstått at lyd og bokstav har en sammenheng, og at lyder og bokstaver kan settes sammen til ord, da er det lettere å forstå at det er akkurat slik det fungerer på norsk også. Barna møter både sitt eget og det norske alfabetet i klasserommet.

– Rundt på andre skoler sies det at det er så vanskelig å skaffe tospråklige lærere. Hvordan klarer dere det?

– Det argumentet har jeg faktisk liten forståelse for. I Oslo har vi et stort universitetsmiljø med mange tospråklige studenter. Bachelorgrad med ett års praktisk-pedagogisk utdanning i tillegg gir undervisningskompetanse. Vi opplever at mange studenter har interesse for læreryrket.

Hva med de norske elevene?

– Mediedebatten denne høsten har gitt inntrykk av at de norske elevene taper på å gå på en skole med internasjonalt miljø?

– Hos oss har alle klasser en norsk lærer som kontaktlærer. Denne læreren har all undervisning i egen klasse. I tillegg har klassen en lærer til. Denne læreren kan være norsk eller tospråklig – og har mellom femti og hundre prosent av undervisningen sin i klassen.

Da klokka klang ... Friminuttet er over på Tøyen skole.

Selv om den ene lærerne har et annet morsmål enn norsk, betyr det at klassene har to lærere det meste av tiden, og det gir en relativt god lærerdekning med i gjennomsnitt ni elever per lærer på vår skole.

Foreldrene

– Hva betyr det at barn og foreldre møter en lærer som forstår og kan snakke språket deres?

– Vi vet hva som skjedde med samene da de møtte en helnorsk skole med forbud mot samisk språk – et eksempel på dårlig politikk! Det er bra at vi nå har en egen samisk læreplan. Tilsvarende må vi legge til rette for andre mino-

ritetsgrupper i samfunnet. Når barnet møter en lærer som kan morsmålet, betyr det at barnet kan kommunisere med læreren, barnet vil oppleve forståelse og mestring på en helt annen måte. Et språk foreldrene forstår fullt ut er en forutsetning for et godt samarbeid mellom skolen og foreldrene. Det betyr at foreldrene kan komme til skolen med sine ideer og tanker, noe som gjør en fornuftig dialog mulig.

Best mulig utgangspunkt

– Hvorfor er det da så få i oslo-skolen som får morsmålsopplæring og tospråklig fagopplæring?

– Når noen sier at i norsk skole skal en lære norsk, er det både en pedagogisk og en politisk begrunnelse for det. Som rektor velger jeg å vektlegge en pedagogisk begrunnelse for det vi gjør. Da er det slik at det er vanskeligere å lære å lese på et språk barnet ikke forstår. Samtidig må læreren forstå det barnet sier, og barnet må forstå hva læreren sier. Dette er også en forutsetning for å lære norsk. På Tøyen jobber vi ut fra at barna skal ha et grunnlag som gir den tospråklige eleven et best mulig utgangspunkt videre i ungdomsskolen, avslutter rektor.

– Glem hvem du er – snakk norsk!

Maren Rismyhr

Synet på språkopplæring i norsk skole har forandret seg. Fram til 1997 var det et mål at innvandrerbarn skulle ta vare på morsmålet sitt og bli tospråklige. Læreplanen fra 1987 anerkjente elevenes morsmål som en språklig og kulturell ressurs. Til tross for dette fattet Oslo bystyre i 1993 et politisk vedtak som reduserte morsmålet til bare å være et redskap for å lære norsk. I dag gir opplæringsloven elever rett til morsmålsopplæring og tospråklig fagopplæring dersom det er nødvendig for å kunne

følge den vanlige opplæringa i skolen. Tospråklig fagopplæring betyr at eleven skal få forklart faglig innhold på sitt eget morsmål i tillegg til norsk.

Men lovparagrafen tolkes forskjellig, og det viser seg i praksis at denne retten undergraves. Det er ikke uvanlig å møte en holdning som sier at en må kunne norsk når en begynner på norsk skole, og i norsk skole skal det snakkes norsk! Samtidig mener de fleste at det er fint å kunne mange språk. Men det gjelder tydeligvis ikke alle språk. Mange innvandrerbarn vil i praksis oppleve at språket deres

ikke er mye verdt, og at morsmålet deres nærmest blir regnet som et handikapp. Dette må kalles en politikk for assimilering – ikke integrering. Så langt er det kommet at skoler må slåss for å få lov til å følge det som er igjen av norsk lov på området.

En sjekk i statistikken viser at i Oslo får bare én av tjue minoritetsspråklige elever morsmålsopplæring sammen med tospråklig fagopplæring dette skoleåret. I motsetning til mange andre oslo-skoler har Tøyen skole, en barneskole hvor 96 prosent av barna er minoritetsspråklige, satset på slik opplæring.

Lappeteppe med «Velkommen» på 36 språk, lagd av sjuende klasse på Tøyen.

Lov om grunnskolen og den videregående opplæringa (opplæringslova):

§ 2-8 Særskild språkopplæring for elever frå språklege minoritetar

Elevar i grunnskolen med anna morsmål enn norsk og samisk har rett til særskild norsk-opplæring til dei har tilstrekkeleg dugleik i norsk til å følgje den vanlege opplæringa i skolen.

Om nødvendig har slike elever også rett til morsmålsopplæring, tospråkleg fagopplæring eller begge delar.

RØDT NYTT

Osterhaus' gate 27
0183 Oslo
Nettstad: www.raudt.no
Telefon: 22 98 90 50
E-post: raudt@raudt.no

Konto: 7874 05 56478
ISSN: 1504-7660 (avis)
1504-7679 (pdf)

Utgjevar: Raudt
Trykkeri: Nr1Trykk
Redaktør: Jorun Gulbrandsen
E-post: raudt@raudt.no

Redaksjonen avslutta
24. november.
Om ikkje anna er oppgitt, tilhører
bileta her i avisa Rødt nytt.

Landsrådet for Eelam-tamiler

Tamiler bosatt i Norge avholdt søndag 15. november et direktevalg av representanter til Landsrådet for Eelam-tamiler i Norge. Alle tamiltalende i Norge kunne avgi stemme.

Jorun Gulbrandsen

I begrunnelsen for å stifte Landsrådet legges det vekt på at den tamilske befolkninga på Sri Lanka er og blir utsatt for enorme overgrep, mens verdenssamfunnet ikke griper inn. Landsrådet sier at det trengs en demokratisk folkebevegelse som kan tale tamilenes sak. Derfor er Landsrådet for Eelam-tamiler i Norge stifta.

Norge finansierer leirer

Regjeringa i Sri Lanka holder fortsatt nesten 300 000 tamiler i interneringsleirer. Ifølge Human Rights Watch er forholdene i leirene forferdelige, med desperat mangel på mat, vann og helsestell. Tamilene utsettes for bortførelser, voldtekter og drap. Den norske regjeringa sier ingenting. I stedet hjelper den til med å holde leirene i gang.

Øivind Fuglerud, professor i sosialantropologi og blant annet Sri Lanka-ekspert, skriver i *Dagbladet* 15. november at regjeringa framstiller situasjonen for de internt fordrevne på Sri Lanka på linje med konsekvensene av en naturkatastrofe.

I Utenriksdepartementets budsjettforslag for 2010 står det at «Norge vil opprettholde et betydelig humanitært og politisk engasjement for å bedre situasjonen for de internt fordrevne.»

Penger ...

Fuglerud sier at Norge, gjennom sin støtte til «humanitært» arbeid, «langt på vei finansierer og driver leire hvor en vesentlig del av den tamilske minoritetsbefolkningen holdes fanget og dør. Den srilankiske regjeringa har overfor internasjonale donorer budsjettet driftet av leirene neste år med 225 millioner dollar. Trolig er nettopp pengestrømmen som leirene genererer én vesentlig årsak til at de fordrevne fortsatt holdes innesperret. En annen årsak er trolig at den srilankiske regjeringa gjennom etablering av militærkomplekser og buddhisttempler nå forbereder en massiv, singalesisk militær og religiøs dominans i de tamilske områdene som gjennom krigen ble tømt for folk. Det ville ikke overraske om norske bistandsmidler i framtiden også vil inngå i infrastrukturtiltak relatert til dette prosjektet.»

Nepal:

Skjebnetime for revolusjonen

Maoistene i Nepal, UCPN(M), blokkerte 12. og 13. november regjeringskontorene i Katmandu. Det markerte avslutninga av andre fase i kampanjen de startet første november med å legge press på regjeringa gjennom masseaksjoner. 200 000 mennesker deltok i blokaden.

Arnljot Ask og Johan Petter Andresen

Tre krav var sentrale:

- Å få slutt på de «ukontrollerte utenlandske aktivitetene», som er mynta på Indias påvirkning av regjeringa.
- Å få oppretta ei nasjonal samlingsregjering med maoistene i ledelsen.
- Det tredje kravet handlet om at de demokratiske spillereglene i tolvpunktavtalen fra 2006 må følges – parlamentet og regjeringa må være den øverste myndigheten, ikke presidenten og ledelsen av hæren. I mai vedtok regjeringa, leda av maoistene, å avsette lederen for hæren fordi han ikke ville bøye seg for regjeringa. Vedtaket ble overprøvd

av presidenten. Da gikk maoistene ut av regjeringa. På spørsmål om hva som ville skjje hvis regjeringa ikke bøyde av for maoistenes krav, har partileder Pusha Kamal Dahal sagt at da vil de utvide masseaksjonene til hele landet og også iverksette generalstreiker.

Kanskje løsning

Dahal dro deretter til Singapore og snakket med Koirala, den viktigste personen i landets nest største parti, Nepali Kongress. Han er alvorlig sjuk og lå på sjukehus der. De to kom fram til noe som kanskje kan føre fram til ei løsning, ifølge Dahal. Den innebærer:

1. At det blir gjort et vedtak i parlamentet om «sivil overhøyhet», formet på en slik måte at det ikke krever at presidenten må gå.

2. At det blir opprettet en fast komité av partiledere for de største partiene, som skal lette samarbeidsforholdene mellom dem.
3. At statsbudsjettet blir vedtatt.

I skrivende stund er utfallet ennå uklart.

Største parti

Gjennom ti år med folkekrig bygde maoistene opp en folkehær og fikk kontroll over mesteparten av landsbygda. Med fredsavtalen i 2006 har Folkets frigjøringshær blitt anerkjent som en legitim hær, og avtalen tilsier at den skal integreres med landets nasjonale hær. Dette liker overklassen dårlig.

Bjørnar Moxnes i Landsrådet

Ti representanter ble valgt på regionale lister og fem på ei nasjonal liste. Av de fem fikk Bjørnar Moxnes flest stemmer. Det tyder på at tamilene ønsker bedre kontakt med norske miljøer.

Rødt nytt

Vi spør Moxnes: – *Hvorfor stilte du til valg?*

– Fordi jeg ønsker å styrke samarbeidet og kontakten mellom norske og norsk-tamilske miljøer. Sjølv om regjeringa vår forholder seg passivt til den brutale behandlinga av tamiler på Sri Lanka, har vi sterke tradisjoner for solidaritet i Norge. For å styrke solidariteten trenger vi informasjon, samarbeid og kontakt. Det vil jeg bidra til.

– *Hva bør den norske regjeringa gjøre?*

– Norge må kreve at den lankesiske regjeringa slipper tamilene i interneringsleirene fri. Det haster.

Moxnes er leder for Rødt's bystyregruppe i Oslo.

– *Hva kan folk gjøre?*

– Det første er kunnskap. Sett dere inn i situasjonen på Sri Lanka, lær om konflikten og situasjonen for den

tamilske minoriteten. Ta gjerne kontakt med Landsrådet for Eelam-tamiler i Norge, hvis du vil bidra med solidaritetsarbeid.

Kontakt: www.ncet.no – Les mer: www.tamilnet.no

Het høst i Honduras

Kuppmakerne i Honduras skal gjennomføre et «parlamentsvalg» i slutten av november, med støtte av USA. Den demokratisk valgte, avsatte presidenten, Manuel Zelaya, har støtte fra de fleste landa i Sør-Amerika. Han ble eskortert ut av landet i juni av kuppmakerne. I skjul har han tatt seg inn i landet igjen og bor nå på den brasilianske ambassaden

i Honduras' hovedstad, Tegucigalpa. Zelaya har oppfordra til boikott av valget og til å ta til gatene.

Lederen for kuppmakerne, Roberto Micheletti, har beordra folket om å levere inn sine våpen. Opposisjonen blir forfulgt og mediene underlagt sensur.

Fra blokaden. Hisila Yami, tidligere statsråd og sentral kvinnepolitiker, i front.

Med fredsavtalen har maoistene blitt et legitimt parti, og det er etter valget i 2008 det største partiet med 38 prosent av stemmene i parlamentet. Maoistene har bygd seg kraftig opp i hovedstaden Katmandu og i de andre sentrale byene i Nepal. De står derfor sterkt i dragkampene nå, dersom de klarer å mobilisere folket.

De i de andre partiene som vil at den demokratiske revolusjonen skal føres videre, ser at det forutsetter ei nasjonal

samlingsregjering med maoistene i spissen. Men flertallet i dagens regjering klammer seg til taburettene og ønsker ikke å føre revolusjonen videre. De vil ha status quo og vurderer til og med å oppløse den grunnlovgivende forsamlinga og innføre presidentstyre. De har sterke bakmenn i India og USA. Maoistene sier at de også trenger internasjonal støtte i den skjebnetimen revolusjonen i Nepal nå er inne i.

Olja, regjeringa og folkeleg motstand i Lofoten

Sterke interesser ønsker meir oljeboring i nordområda. Men den folkelege motstanden, med Folkeaksjonen Oljefritt Lofoten, Vesterålen og Senja i spissen, er i auke og klare for kamp.

Frå demonstrasjon. Foto: Natur og Ungdom

Magnhild Nilsen

Det er fleire alvorlege konsekvensar ved oljeverksemd. Både utslepp lokalt der olja blir utvunne, og forbruk av olje og gass har konsekvensar for klimaet.

Seismikkskyting

I nærleiken av seismikk-kanonane dør liv. Når seismikk-skyting skjer i område der det også er fiskeriverksemd, slik som er tilfellet i Lofotenområdet, må fiskarane vike – for fisken forsvinn. Fangsten går ned mellom 50 og 80 prosent i ein radius på 3,3 mil der det skytest seismikk. På det smalaste er kontinentalsokkelen utanfor området berre

1,5–2 mil. Og seismikkskytinga skjer ikkje berre mens ein leiter etter olja; ho blir brukt i alle fasane av oljeutvinninga. Dette fører til store økonomiske tap for fiskarane. Det kan ikkje vera sameksistens når fiskarane må vike for oljeindustrien.

Forvaltningsplan og konsekvensutgreiing

Arbeidarpartiet ved både Jens Stoltenberg og Jonas Gahr Støre er opptatt av at «forvaltning av ressursene under havet skal drives fram av kunnskap og ikke av dogmer i miljøtankegangen.» Og i den politiske plattformen til regjeringa har Arbeidarpartiet gjort innrømmingar til Sosialistisk Venstre-

parti; det skal ikkje opnast for petroleumsaktivitet utanfor Lofoten, Vesterålen og Senja (Nordland VI og VII og Troms II) i denne stortingsperioden.

Men regjeringa skal ta stilling til «hvortid det skal gjennomføres en konsekvensutredning for petroleumsvirksomhet i forbindelse med revideringen av Forvaltningsplanen i 2010». Og konsekvensutgreiing høyrest jo fint ut; det er jo å innhente kunnskap, er det ikkje? Og me vil jo ha forvaltningsplan som er basert på kunnskap? Det er berre det at konsekvensutgreiing er lovpålagt etter petroleumslova og ein del av ein opningsprosess for oljeutvinning. Det er ikkje ein prosess for å samle inn

kunnskap og fakta før ein gjer inngrep, slik som det blir presentert. Heller som Per Terje Vold, direktør i Oljeindustriens Landsforening, sa: «For oss i oljebransjen er konsekvensutredning synonymt med at området åpnes for olje- og gassvirksomhet.»

Kampen står i 2010

Kampen for å hindre at dei kystnære havområda utanfor Lofoten, Vesterålen og Senja blir opna for petroleumsverksemd står i 2010. Ein del av denne kampen er å hindre all

undersøking og kartlegging av moglege petroleumsforekomstar som kan påverke naturen og dei fornybare ressursane på ein negativ måte. Dette verker kanskje mest aktuelt for dei som blir direkte berørt – det handlar om arbeidsplassar og folka som bur der. Men det handlar og om forvaltning av naturressursane og om klima og er av internasjonal betydning! Heile landet må engasjere seg. For det blir oljeboring viss ikkje vanlege folk deltar i motstanden.

Engasjer deg mot olja! Bli med i Folkeaksjonen!

www.folkeaksjonen.no

Foto: Alastair Rae (Flickr/CC 2.0)

Bli med på Klimamarsjen i København 12. desember!

Rød Ungdom mobiliserer til Klimamarsjen. Det er Norges sosiale forum som setter opp busser fredag 11. desember om ettermiddagen. Hjemreise søndag 13. Pris 400 kroner. Billig overnatting kan ordnes. Se www.sosialisme.no.

Det kan sannelig trengs at ungdom stiller opp med sine krav om handling. Rød Ungdoms leder, Mari Eifring, sier: – Obama og APEC*-lederne har satt spikeren i kista for at klimatoppmøtet i København kan konkludere med en juridisk bindende klimaavtale. Når ikke i-landene vil gå med på klimaavtaler som innebærer å bremse den økonomiske veksten, er det et tydelig tegn på at det er vanskelig å kombinere kapitalisme og klimavennlige løsninger.

– Det viser at vi trenger en systemkritisk klimabevegelse, sier Eifring. – Klimatoppmøtet i København må bli starten for en slik bevegelse. Nå må vi samles og stille hardere krav om radikale endringer, før det er for seint!

*APEC: Samarbeidsorganisasjonen for land i Asia og Stillehavsregionen

Rød Ungdom har flere steder i landet aksjonert mot reklameplakater der fotomodellene er retusjert (forandret) i et dataprogram. De er blant annet gjort tynnere med dataprogrammet Photoshop: «Etter at jeg begynte med Photoshop, har jeg gått ned masse i vekt!»

Halvparten av alle norske jenter på 15 år synes at de er for tjukke. Rød Ungdom mener det er et problem at det er fritt fram for klesindustrien å utnytte jenters komplekser for å selge klær, og at det må tiltak til. Blant annet bør retusjert reklame merkes slik at folk blir klar over at skjønnhetsideallet som presenteres ikke er ekte.

BLI MED I RØD UNGDOM! www.sosialisme.no

Rødt partilag i Steigen

I oktober var Erling Folkvord på besøk i Steigen, der han fortalte om og viste bilder fra sitt og Per Gunnar Skotåms opphold i Afghanistan – og snakket om kommuneøkonomi sett i lys av det store overskuddet på Nasjonalbudsjettet. Etterpå ble det stiftet lokallag av Rødt i Steigen.

Fra venstre Erling Folkvord (bystyrerepresentant i Oslo), Marte Mari Moen (nyvalgt leder i Steigen Rødt), Andreas Tymi Ruud (representerer Rødt i Bodø bystyre), Gry Stensland, Beth Hartmann (partisekretær i Rødt), Rose Mari Moen (nestleder i Rødt Steigen), Kjersti Olsen, Tormod Stensland (kasserer i lokallaget) og Mira Aasjord.

Bjørn Erik Stemland

Møtet ble holdt på Steigen vertshus, og det var faktisk så mange som 25 interesserte som møtte opp! Når det gjelder Afghanistan, var det tydelig at afghanerne selv setter mer pris på humanitær hjelp enn militær støtte. En enkelt nyutdannet jordmor betryr mye mer for dem enn 50 soldater!

Som en kommentar til kommuneøkonomien, viste Folkvord til at nasjonalbudsjettet har et stipulert overskudd på 175 milliarder i 2010, mens kommunene har et beregnet underskudd på 19 milliarder. Han mente regjeringa – dersom viljen var til stede – kunne gjøre den økonomiske situasjonen vesentlig lettere for kommunene uten at det gikk noe særlig ut over det store overskuddet på nasjonalbudsjettet.

Fra salen ble det kommentert at Steigen i år fikk tre millioner mer enn forrige år, men dette blir spist opp av inflasjon og lønninger – slik at det faktiske resultatet blir et underskudd på 2,6 millioner – som må dekkes opp innenfor kommunens eget budsjett.

Etter møtet stiftet 11 av de gjenværende tilhørerne lokallag for Rødt i Steigen. Som leder ble valgt Marte Mari Moen.

Bli med!

Den nyvalgte lederen, Marte Mari Moen: – Vi trenger Rødt også i Steigen – som alle andre steder. Og jeg opplever at veldig mange er frustrerte over utviklingen i kommunen med tanke på kommuneøkonomien, det er fraflytting, arbeidsplasser og skolenedleggelse. At Rødt er nyetablert, vil bidra til at vi kanskje kan tenke i nye baner, og være et friskt pust med folk mot makta. Det har alltid vært mange Rødt- (og tidligere RV-) stemmer i Steigen. I det nye laget er vi like mange kvinner som menn, med lærere, bønder, veterinær, fiskeoppdretter, rådgiver, pensjonist og en skoleelev i gruppa, samt meg som er kunstner og nå psykologstudent. At vi har medlemmer fra så varierte yrkes- og aldersgrupper gir mye kunnskap om ulike områder i kommunen, og så kan vi kanskje også utfordre hverandre litt tankemessig! Jeg oppfordrer Steigen-folk om å ta kontakt og bli med på å lage et aktivt, nytt Rødt-lag!

Fra toppen av et tre

I det bittelille landet bodde bittesmå mennesker. Noen ganger kunne noen av dem føle seg trampet på, de kunne til og med få et bittelite spark og måtte tasse ut med den bittelille vesken sin. Men vet du, da vokste det svære ting inni det bittelille mennesket! Jo lenger det satt på den bittelille stolen sin foran den bittelille pc-en, jo større og større ble det. Alt det svære, svarte samlet seg i en slags klump og gjorde det lille mennesket svulmedigert! Til slutt var det som om det vrent seg ut inn, og se, like foran det på golvet lå det masse ord! Det bittelille mennesket føler seg nå lettet på et vis, som etter en svær forstoppelse, det samler sammen ordene og får dem gudhjelpess på trykk.

Vi i toppen er slett ikke fremmed for forurettethet, sinne og hevnlust. Ikke rart at mennesker har menneskelige følelser, men rart hvordan de velger å la dem komme til uttrykk. In public. Som en lokal jihad hvor man kreker seg opp i knestående og gulper på fiendens sko. Og denne ytringa vil man gjerne legitimere med å gi det hele et skinn av ansvarlighet, samfunnsplikt, nærmest et offer. «Noen må si fra!! Folk har krav på å vite hvordan det egentlig er». Det er verdt å merke seg at det virkelige ikke er det vi ser, det egentlige kommer først for en dag i Boka.

Det blir mange harmdirrende utspill etterhvert, de blander seg sammen; Behn vs. Grimstad, Karita vs. Jens, Yssen vs. Valla, Haga vs. romanfiktive veike statsministre, Hegnar vs. Märtha og vårherres engleskare. Og dypt under torva høres jammen en mektig romstering; det er Haakon Lie som har glemt noe han hadde å si! Finnes ikke en annen måte hvor folk, i kritisk svulmefase, kan få hjelp til å bearbeide sitt livs gjenvordigheter mer privat. Gytjebad eller makrame, prest eller tantraseks, bare si hva dere vil ha, men ikke flere bøker. Vær så snill ...!

skogul

Partiskole for unge medlemmer

Rødt vil i 2010 tilby opplæring for unge medlemmer. Oppstart med helgesamling i Oslo 26.–28. februar. Tema politisk økonomi. Søk til raudt@raudt.no eller telefon 22 98 90 50. Se www.raudt.no for mer info.

Vil du gi en julegave til Rødt nytt?

Det er veldig oppmuntrende at så mange pleier å gi julegave og sommergave til Rødt nytt. Ikke bare oppmuntrende for alle dugnadsgjenger som lager avisa, men også veldig viktig økonomisk. Giverne er også en del av dugnaden! Redaksjonen og ledelsen i Rødt takker for alle bidrag, som vi skal bruke etter beste evne. Det er mye å slåss for i 2010!

Hilsen redaksjonen i Rødt

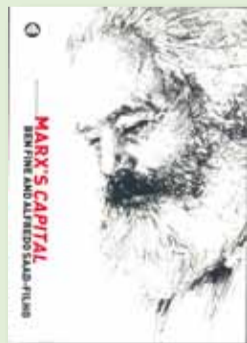

Nytt blad og ny bok fra Rødt!

Rødt! nr 4 inneholder stoff om befolkningspolitikk, matkrise, landgrabbing, oljepengene, uførepensjonen, privat helsetjeneste, skole, Nepal, søttenåringene, Palestina, terrorisme og Godfred Appel, pluss debatt, noveller, dikt og bokomtaler.

Ben Fine og Alfredo Saad-Filhos bok, *Marx's Capital*, er oversatt til norsk av Harald og Anne Minken. Det er årets julepresang til abonnentene på Rødt! Boka er en pedagogisk gjennomgang av hovedtrekkene i *Kapitalen*, fra begynnelsen til slutt. For andre enn abonnenter vil den være til salgs i alle landets nettbokhandlere, bokhandlere og på tidsskriftets nettside (www.marxisme.no) ca 19. desember.

Ikke abonnent? Send 150 kroner til Rødt!, konto 6276.05.32571. Da får du boka på kjøpet!

Forsida på den engelske utgaven

Bli med i Rødt! www.roedt.no